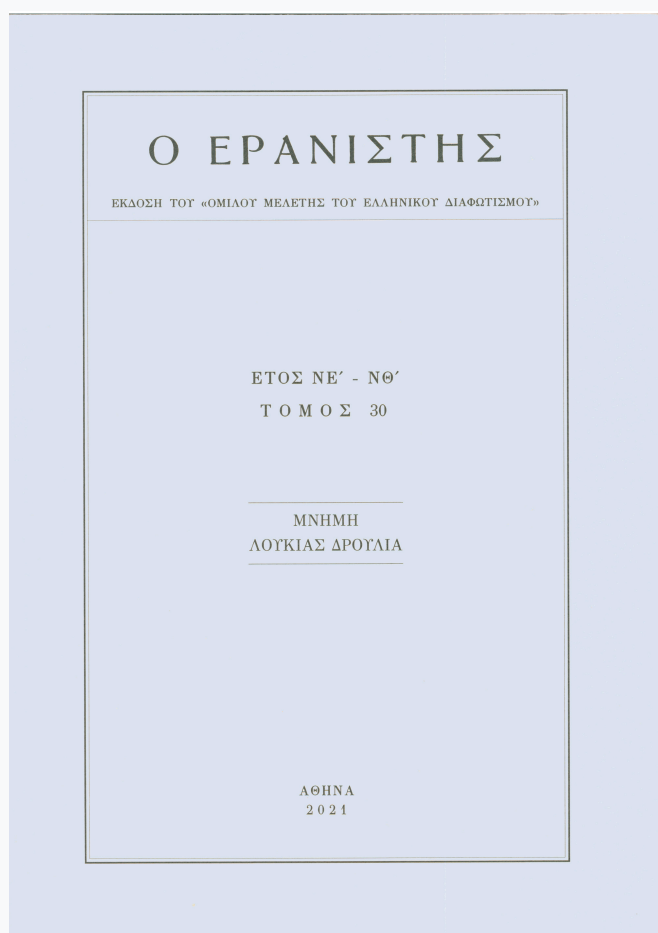

The Gleaner

No 30 (2021)

In Memoriam of Loukia Droulia

Πρωτοσέλιδα

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.36074](https://doi.org/10.12681/er.36074)

Copyright © 2023, eranistes eranistes

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

eranistes, eranistes. (2021). Πρωτοσέλιδα. *The Gleaner*, (30), 1–8. <https://doi.org/10.12681/er.36074>

Ο ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΕΤΟΣ ΝΕ΄ – ΝΘ΄

ΤΟΜΟΣ 30 / 2021

ΜΝΗΜΗ
ΛΟΥΚΙΑΣ ΔΡΟΥΛΙΑ

ΑΘΗΝΑ
2021

Ο ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

Έκδότης : «ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ»
(Ο.Μ.Ε.Δ.)

Γραμματεία : Βασ. Κωνσταντίνου 48, 116 35 Άθήνα

Συντακτική Έπιτροπή : Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΠΠΑΣ,
Π. Δ. ΜΙΧΑΗΛΑΡΗΣ, ΕΜΜ. Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Υπεύθυνος : Ό Γενικός Γραμματέας τού Όμίλου

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Δ.

ΕΜΜ. Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ, Πρόεδρος, ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΠΠΑΣ, Άντιπρόεδρος,
Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Γενικός Γραμματέας, Π. Δ. ΜΙΧΑΗΛΑΡΗΣ,
Ταμίας, ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΟΛΙΑΣ, Ειδικός Γραμματέας, ΓΙΟΥΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ,
ΣΟΦΙΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΟΛΥΚΑΝΔΡΙΩΤΗ,
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΦΟΙΝΗ, μέλη

Ό τόμος τυπώθηκε στό τυπογραφείο «Γ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ»

ISSN 0425 - 1660

ΛΟΥΚΙΑ ΔΡΟΥΛΙΑ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ὁμίλου Μελέτης τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ μὲ τὸ ἄγγελμα, τὸν Ἰούλιο τοῦ 2019, τοῦ θανάτου τῆς Λουκίας Δρούλια, ἰδρυτικοῦ μέλους τοῦ ΟΜΕΔ καὶ γιὰ σειρὰ ἐτῶν μέλους τοῦ ΔΣ του, ἀποφάσισε νὰ ἀφιερῶσει στὴ μνήμη της τὸν ὑπὸ ἔκδοση τριακοστὸ τόμο τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἡ Λουκία Δρούλια μαθήτευσε κοντὰ στὸν Κ. Θ. Δημαρᾶ καὶ ἀνῆκε στὴν πρώτη ἐκείνη γενιὰ ποὺ στὴ συνειδησὴ της τὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, τὸ ΚΝΕ, καὶ ὁ Ὁμιλος Μελέτης τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, ὁ ΟΜΕΔ, ἦταν οἱ δύο ὄψεις τοῦ ἴδιου νομίματος: τίς μελέτες τους οἱ πρῶτοι συνεργάτες τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τίς δημοσίευσαν στὴ δημοτικὴ στὸ ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ τοῦ ΟΜΕΔ, τὸν «Ἐρανιστῆ» (βλ. περισσότερο στὸ Προλογικὸ Σημείωμα τοῦ εἰκοστοῦ τέταρτου τόμου τοῦ περιοδικοῦ, τόμου ἀφιερωμένου στὰ σαραντάρχονα τοῦ «Ἐρανιστῆ», καὶ στὸ κείμενο τοῦ Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκου ποὺ ἀκολουθεῖ ἐδῶ). Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ θεωρήσαμε ὅτι ὀφείλαμε νὰ γνωστοποιήσουμε τὴν ἀπόφασή μας καὶ σὲ ὅσα μέλη τοῦ Ἰνστιτούτου Ἱστορικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν δὲν ἦταν μέλη τοῦ ΟΜΕΔ, καὶ νὰ τὰ προσκαλέσουμε νὰ συμμετάσχουν.

Ἐπιπλέον ἦρθε ἡ πανδημία, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν εὐλογητὴ καθυστέρηση παράδοσης τῶν ἐργασιῶν, καθὼς ἐκλείσαν βιβλιοθηκὲς καὶ ἀρχεῖα. Τελικὰ ὁ τόμος, 842 σελίδων, βλέπει τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας στὰ τέλη τοῦ 2021, τοῦ ἔτους τοῦ ἀφιερωμένου στὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Ὁ ΟΜΕΔ δὲν περίμενε βέβαια τὴν «ἐπέτειο» γιὰ νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ ὅσα προετοίμασαν τὸν Ἀγῶνα τῆς Ἀνεξαρτησίας, ἦταν ὅμως μιὰ ὠραία σύμπτωση, καθὼς στὸν τόμο αὐτὸ περιέχονται μελέτες οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται σὲ

φαινόμενα από τον 17ο ως τις αρχές του 20ού, πολλά από τα όποια ενδιαφέρουν τον μελετητή της 'Ελληνικής 'Επανάστασης.

Τέλος πρέπει να επισημανθεί και να τονιστεί ή πολύτιμη συμβολή της Γιούλης Εύαγγέλου, μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΜΕΔ, που με γενναιοδωρία και επάρκεια βοήθησε να διευθετηθούν τα πολλαπλά και σε ποικίλους τομείς προβλήματα που ανέκυψαν στην προετοιμασία του πολυσέλιδου τριακοστού τόμου του περιοδικού μας.

Περιεχόμενα

τοῦ τριακοστοῦ τόμου

Έμμ. Ν. Φραγκίσκος, Ψηφίδες μνήμης για μιὰ πρωτεργάτρια τοῦ Ἑρα- σιῆ	9-16
---	------

I. Μελετήματα

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, Για τὴν τύχη τοῦ ἔργου τοῦ Johannes Leunclavius, <i>Juris Graeco-romani</i> στὴν Ἀνατολή. Τὸ πρῶτο ἀντίτυ- πο στὰ 1612	17-32
Stefano Saracino – Vasilios N. Makrides, Die Aufnahme des Alexandros Mavrokordatos ex Aporrition in die <i>Academia Naturae Curiosorum</i> (1689). Die Quellen aus dem Archiv der <i>Leopoldina</i>	33-114
Βασίλειος Ι. Τσιότρας, Ο Ἰάκωβος Αργεῖος (ca 1660-1736) στὴν Πατρι- αρχική Σχολή: νέα στοιχεῖα καὶ ἀπαντήσεις για ἓναν παλιὸ γρίφο . .	115-156
Jacques Bouchard, Le grec littéral: blason de la noblesse phanariote émergente	157-170
Έμμ. Ν. Φραγκίσκος, Κοραϊκὰ παραλειπόμενα [Δ']	171-200
Γιώργος Κοντζακιώτης, Οἱ ἀπελευθερωτικὲς κινήσεις τοῦ 1797, οἱ Γάλ- λοι καὶ ὁ Ρήγας. Μια νέα ἀνάγνωση με βάση ἀναξιοποίητες πηγές .	201-252
Ἰλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister, Αρμόδιος καὶ Αριστογείτων: Μια δια- σκευασμένη τυραννοκτονία στο ἑλληνικὸ προεπαναστατικὸ θέατρο .	253-286
Άννα Ταμπάκη, Η Émilie du Châtelet ἀνάμεσα στον ὀρθὸ λόγον καὶ τον ευδαιμονισμό. Ο Λόγος περὶ ευδαιμονίας	287-324
Ιωάννης Μ. Μελιανός, Βιβλιογραφικά. Προσθῆκες, συμπληρώσεις καὶ διορθώσεις στὴν Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία (17ος-19ος αἰ.)	325-364
Μαρία Γερολυμάτου, Τὸ βυζαντινὸ Ἀρχεῖο τῆς Μονῆς Πάτμου στὰ μέσα τοῦ 18ου αἰώνα	365-396
Vivi Perraky, La Bibliothèque nationale au temps de Van Praet et de Coray. Règlements, lettres inédites, listes et registres des livres prêtés (1799- 1833)	397-492
Στέση Αθήνη, Τα κατασχεμένα του Πούπλιου Μαρκίδη Πούλιου: ἓνα κλει- δί για τὴν ἰχνηλασία του γαλλικοῦ βιβλίου στα χρόνια τῆς ωρίμανσης του νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ	493-524
Παναγιώτα Τζιβάρρα, Ξετυλίγοντας τὸν μίτον για τὴν ἀνασύσταση μιᾶς χα- μένης βιβλιοθήκης: τὰ ἑλληνικὰ χειρόγραφα τοῦ Δημητρίου Μόστρα	525-566
Κώστας Λάππας, Δύο Κυδωνιάτες στο Παρίσι στα 1819-1820. Σχόλια σε ἓνα ποίημα του Π. Γ. Ρόδιου	567-590

<i>Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Διαφωτισμός και Επανάσταση. Η διαπλοκή δύο όρων στα ιστορικά τους συμφραζόμενα</i>	591-598
<i>Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Ασημάκης και Ανδρέας Ζαΐμης στη μυστική Συνέλευση της Βοστίτσας. Επαναστατικές ανατροπές τον Γενάρη του 1821</i>	599-636
<i>Αλέξης Πολίτης, Ιδιωτικός και δημόσιος βίος του Γρηγοράκη Σούτσου, Φαναριώτη (1796;-1829)</i>	637-662
<i>Αλεξάνδρα Σφοδρή, Μνείες Φιλελλήνων και σημασιοδοτήσεις του Φιλελληνισμού στην Ελλάδα κατά τον 19ο αιώνα</i>	663-682
<i>Ευαγγελία Μπαλτά, Ο Αίσωπος στην οθωμανική γραμματεία του 19ου αι.</i>	683-702
<i>Ρωξάνη Δ. Αργυροπούλου, 'Ο Μάρκος Ρενιέρης και ό <i>Spectateur de l'Orient</i>. Οί απόψεις του για τόν έλληνισμό</i>	703-728
<i>Ελίσα Άννα Δελβερούδη, Ο εκδότης Ν. Π. Ιγγλέσης και το περιοδικό <i>Εύα</i> (1923-1924). Μια αφανής προσπάθεια ίδρυσης εκδοτικού ομίλου στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο</i>	729-764

II. Παρασχολήματα

<i>Δ. Γ. Άποστολόπουλος, Voltaire, <i>Essai sur les mœurs</i>. Αντίτυπα του έργου στόν έλληνικό 18ο αιώνα</i>	765-768
<i>Έμμ. Ν. Φραγκίσκος, Ξανακοιτάζοντας τó εύρετήριο του «Λόγιου Έρμη»</i>	769-780
<i>Παν. Δ. Μιχαλάκης, «Έκκλησιαστικός νομικός άφορισμός» (7 Φεβρ. 1822)</i>	781-786
<i>Αλέξης Πολίτης, Το άσμα του Κολοκοτρώνη, 1822. Χρονολόγηση ενός Φιλελληνικού δίφυλλου</i>	787-794

III. Χρονικά – Ειδήσεις

<i>Έ Η ΚΕ' Γενική Συνέλευση του ΟΜΕΔ</i>	795-796
<i>Τó νέο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΜΕΔ</i>	796
<i>Στέριος Ν. Φασουλάκης (1933-2018)</i>	796-797
<i>Μνήμη Βασιλικής Μπόμπου-Σταμάτη (Καλαμάτα 1932 – Αθήνα 2020)</i>	797-799
<i>Τó 16ο Συνέδριο τής Διεθνούς Έταιρείας Σπουδών του 18ου αιώνα (ISECS/SIEDS 2023)</i>	800
<i>Σεμινάριο για τόν 18ο αιώνα (Graz 9-10 Σεπτεμβρίου 2022)</i>	800

IV. Εύρετήριο

(Έπιμέλεια: Π. Δ. Μιχαλάκης)
(σ. 801-839)